

Cello Biënnale slaat handen ineen met gedreven muziekdocenten

Met de cello de stadswijken in

Eén van de medewerkers van de Cello Biënnale is celliste Tjakina Oosting.

In deze editie is zij voor de vierde keer de drijvende kracht achter de educatieve projecten, gericht op jonge celloleerlingen en op kinderen die nooit eerder zo'n zoemende klankkast van dichtbij hebben gezien. 'De cello is nog te veel alleen maar een elite-instrument. Dat kan en moet anders.'

door Saskia Törnqvist

Even iets afspreken met Tjakina Oosting gaat niet zomaar. Haar agenda puilt uit van de activiteiten waarin bijna alles om de cello draait. Ze speelt muziektheatervoorstellingen voor kinderen, geeft celloles op verschillende locaties, speelt kamermuziekconcerten en timmert aan de weg met haar duo deuXcel waarmee ze in kindziekenhuizen letterlijk aan het bed van patiënten komt spelen.

Voor de Cello Biënnale initieert ze dit jaar cello-dagen in Den Haag, Zwolle en Eindhoven, ze helpt het honderdveertigkoppige Hello Cello Orkest op poten te krijgen en is aanjager van De Bestorming, de educatieve projecten die namens de Cello Biënnale plaatsvinden op Amsterdamse scholen. Deze cellomissionaris heeft het druk. Desondanks straalt ze één en al energie uit.

Tjakina Oosting, nippend van een glas groene thee in een Amsterdams etablissement, ziet het zo: 'Ik krijg er energie van als ik me op verschillende manieren in kan zetten voor iets zinvol. Ik speel heel graag op plekken waar mensen amper weten wat een cello is. Ze zijn vaak zichtbaar geraakt door de diepe klank. Kinderen willen het instrument vasthouden, erop strijken. Voor doven en slechthorenden is het een ideaal instrument: ze kunnen de klanken echt voelen; een hele fysieke en vaak ook emotionele beleving.

Goed en slecht nieuws

Het is, kortom, heel dankbaar om met dit instrument de boer op te gaan. En het is ook hard nodig, want nu gonst de cello nog hoofdzakelijk in villa's, herenhuizen en chique concertzalen. Maar hoe liggen de kansen voor bijvoorbeeld de negenjarige Fatima uit de Haagse Schilderwijk, die een cello-droom koestert sinds zij bij De Wereld Draait Door welgeteld één minuut iemand op een cello heeft horen spelen? Waar kan zij les krijgen, hoe komt zij aan zo'n duur instrument?

deuXcel: Tjakina Oosting (voor) en Marieke van der Heyden

'Dat is een lastige', zegt Tjakina. 'Het goede nieuws voor Fatima is dat zij een reële kans heeft om op de basisschool via een Leerorkest-project met de cello kennis te maken. Met een beetje geluk kan ze op school in een serie lessen de eerste beginselen leren. Maar als ze daarna echt verder wil met muziekles, wordt het heel moeilijk. Gesubsidieerde muziekscholen, waaronder die in Den Haag, vallen bij bosjes om, particuliere privélessen zijn een duur alternatief. Kinderen uit minder bedeelde gezinnen konden al moeilijk op muziekscholen terecht, nu belanden ze helemaal tussen wal en het schip. Een kwalijke zaak.'

Cellodagen en cellobestormingen

Het Nederlandse muziekonderwijs staat of valt tegenwoordig bij de inzet van zzp-ers die met veel creativiteit de klassieke muziek in de vaart der volkeren proberen te houden. Ze doen het vaak voor een appel en een ei en zonder financieel vangnet. De tijd zal leren of zij zich staande kunnen houden.

Tjakina prijst zich gelukkig met een aantal zeer gemotiveerde docenten in het land: 'In aanloop naar de Cello Biënnale organiseren wij nu een drietal cello-dagen in Eindhoven, Zwolle en Den Haag. In Eindhoven staat de

Hello Cello Orkest 2012

‘Kinderen willen het instrument vasthouden, erop strijken.’

gemeentemuziekschool nog overeind, in Zwolle, waar de muziekschool onlangs is gesloten, organiseer ik activiteiten met dirigent Loes Visser van het Britten Jeugd Strijkorkest en met steun van het ArtEZ conservatorium. In Den Haag hebben de docenten van het Koorenhuis, de voormalige gemeentemuziekschool, hun eigen maatschap opgezet. In deze steden werk ik samen met gedreven docenten om een mooie cello-dag van de grond te krijgen. Er wordt dan door kinderen uit de regio gerepeteerd aan een gloednieuw stuk van Tom Trapp voor het Hello Cello Orkest, daarnaast is er een Bach & Breakfast-concert, een masterclass voor gevorderde amateurs en nog veel meer. Kinderen en hun ouders krijgen op zo’n dag uitgebreid de kans om hun beeld van de cello verder op te rekken.’

Als rechtgeaard cello-missionaris blijft zij ook investeren in het basisonderwijs, waar de kinderen in het educatieve project *De Bestorming* een hele cello-guerilla op hun dak krijgen gestuurd.

‘De Amsterdamse scholen in het centrum en Amsterdam Zuid weten de weg naar de kindervoorstellingen in het Muziekgebouw wel te

vinden,’ zegt ze. ‘Maar de scholen uit Nieuw-West en Zuidoost komen echt niet vanzelf. Dus moeten we dáár naartoe. Vorig jaar ging het Cello8ctet Amsterdam naar een paar scholen in Nieuw-West om daar een hele dag in het teken van de cello te zetten. Daarna kwamen kinderen van de middenbouw naar het Muziekgebouw om een voorstelling te zien. We hadden kinderen over de vloer die nooit de wijk uitkwamen. Ze vonden het geweldig. Ik ben nu in bespreking met een paar scholen in Zuidoost, wat weer een heel andere gemeenschap is. De voorpret is er nu al enorm; ze kunnen haast niet wachten tot *De Bestorming* begint!’

Agenda:

za 18 okt 16.15 uur:

Hello Cello Orkest met nieuw werk van Tom Trapp

zo 19 okt 15.30 en za 25 okt 15.00:

Cello! Cello! Ma non troppo.

Kindervoorstelling

za 25 okt 14.00 en 15.30 uur:

Herrie in de tent! Kleutervoorstelling